

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Biohospodářství – příspěvek k dosažení cílů EU v oblasti klimatu a energetiky a cílů OSN týkajících se udržitelného rozvoje

(průzkumné stanovisko)

(2018/C 440/07)

Zpravodajka: **Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA**

Spoluzpravodaj: **Andreas THURNER**

Konzultace	Rakouské předsednictví Rady, 12. 2. 2018
Právní základ	Článek 302 Smlouvy o fungování Evropské unie průzkumné stanovisko
Rozhodnutí plenárního shromáždění	13. 3. 2018
Odpovědná specializovaná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato ve specializované sekci	5. 9. 2018
Přijato na plenárním zasedání	19. 9. 2018
Plenární zasedání č.	537
Výsledek hlasování	180/1/4
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV konstatuje, že biohospodářství spočívá ve vytváření přidané hodnoty pro společnost prostřednictvím produkce, přeměny a využívání biologických přírodních zdrojů. Přechod k uhlíkové neutralitě a oběhovému systému bude stále větší měrou působit jako motivační prvek biohospodářství, neboť udržitelné biohospodářství má potenciál generovat současně hospodářské, sociální i klimatické přínosy.

1.2. EHSV zdůrazňuje, že biohospodářství přispívá ke zmírňování změny klimatu několika způsoby: ukládáním CO₂ z ovzduší do biomasy, uchováváním uhlíku ve výrobcích z biologického materiálu a nahrazováním surovin a výrobků z fosilních materiálů surovinami a výrobky z materiálů biologických.

1.3. Výbor rovněž zdůrazňuje, že biohospodářství přispívá k cílům EU v oblasti klimatu a energetiky tím, že nahrazuje fosilní paliva bioenergií při výrobě elektřiny, při vytápění a chlazení a v dopravě. Přispívá i k energetické účinnosti a bezpečnosti dodávek energie.

1.4. EHSV je přesvědčen, že biohospodářství hraje zásadní úlohu při dosahování celkových hospodářských, environmentálních a sociálních cílů, jež vytyčila Agenda OSN 2030 (cíle udržitelného rozvoje). Úloha biohospodářství úzce souvisí s cíli, které se týkají průmyslu a zemědělství a vytváření pracovních míst v těchto oborech.

1.5. Výbor vyzývá k tomu, aby byla strategie EU pro biohospodářství uzpůsobena tak, aby – v souladu s hospodářskou, environmentální a sociální udržitelností – zajišťovala co nejpríznivější podmínky pro to, aby evropské biohospodářství vytvořilo pro EU konkurenční výhodu.

1.6. EHSV zdůrazňuje, že tvůrci politik musí prosazovat udržitelnou produkci a využívání biomasy v EU a zajistit stabilní, spolehlivý a soudržný rámec pro investice do biohospodářství prostřednictvím hodnotových řetězců. Kromě toho by tvůrci politik měli podporovat poptávku po výrobcích z biologického materiálu prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a přijmout soudržný rámec pro technické a bezpečnostní předpisy a pro pravidla státní podpory, aby byly pro výrobky z biologického materiálu vytvořeny rovné podmínky.

1.7. EHSV zastává názor, že klíčový význam pro rozvoj progresivního biohospodářství mají výzkum a inovace. Mělo by proto pokračovat inovační úsilí prosazované strategií biohospodářství, a to včetně společného podniku pro průmysl založený na biotechnologiích (společný podnik BBI).

1.8. Výbor zdůrazňuje zásadní úlohu vzdělávání, poradenských služeb, přenosu znalostí a odborné přípravy pro zajištění nezbytné informovanosti a dovedností pracovníků a podnikatelů. Občané by měli být o biohospodářství a o své odpovědnosti dobře informováni, aby se mohli stát aktivními spotřebiteli a činit rozhodnutí směřující k udržitelné spotřebě.

1.9. EHSV zdůrazňuje, že důležitým předpokladem biohospodářství je náležitá infrastruktura, jež vyžaduje odpovídající financování. Podmínkou přístupu k surovinám a distribuce produktů na trzích jsou účinné dopravní systémy.

1.10. EHSV doporučuje, aby EU usilovala o globální systém stanovování cen emisí uhlíku, který by byl neutrálním a účinným způsobem, jak prosazovat biohospodářství a zapojit všechny tržní subjekty do zmírňování změny klimatu.

1.11. EHSV je přesvědčen, že mimořádně důležité je zapojovat do iniciativ a rozhodovacích procesů v oblasti biohospodářství občanskou společnost. Výbor zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit, aby přechod k nízkouhlíkovému hospodářství probíhal spravedlivě.

1.12. EHSV zdůrazňuje, že udržitelné biohospodářství může uspět jediné tehdy, pokud si osvojí meziodvětvový přístup. Je proto zapotřebí soudržnost a koordinace jednotlivých politik a cílů EU. Je rovněž důležité zajistit, aby opatření na úrovni členských států byla konzistentní.

2. Souvislosti

2.1. Rakouské předsednictví Rady požádalo EHSV, aby vypracoval průzkumné stanovisko k úloze biohospodářství při dosahování cílů EU v oblasti klimatu a energetiky a cílů OSN týkajících se udržitelného rozvoje. EHSV v současné době zároveň připravuje stanovisko z vlastní iniciativy o příležitostech, jež nabízí udržitelné a inkluzivní biohospodářství evropskému hospodářství (CCMI/160).

2.2. Evropská komise současně aktualizuje evropskou strategii biohospodářství z roku 2012. EHSV tento proces monitoruje a vítá úsilí Komise. Komise definuje biohospodářství jako „produkci obnovitelných biologických zdrojů a přeměnu těchto zdrojů a toků odpadu na produkty s přidanou hodnotou, jakými jsou například potraviny, krmivo, výrobky z biologického materiálu a bioenergie“.

2.3. Obecně lze říci, že biohospodářství spočívá v nahrazování fosilních paliv a fosilních surovin energií a surovinami z biologických zdrojů. Biohospodářství zahrnuje hospodářské činnosti založené na produkci, těžbě, přeměně a využívání biologických přírodních zdrojů. Dalším hlavním zdrojem zásobování surovinami mohou být toky odpadů, vedlejší produkty a zbytkové materiály.

2.4. Zásadní úlohu při produkci biomasy k dalšímu využití má zemědělství a lesnictví spolu s rybolovem. Celá řada nejrůznějších odvětví, například lesnictví, potravinářství, chemický, energetický a textilní průmysl a stavebnictví, přetváří biomasu – včetně druhotných surovin – na spotřebitelské komodity nebo meziprodukty určené pro jiné oblasti podnikání. Biohospodářství je zpravidla založeno na rozsáhlých hodnotových řetězcích, které zahrnují dopravu, obchod a jiné služby vztahující se k výše uvedeným činnostem. Kromě toho jsou součástí biohospodářství ekosystémové služby.

2.5. EU se zavázala snížit své emise skleníkových plynů do roku 2030 nejméně o 40 % oproti úrovním v roce 1990 ⁽¹⁾, přičemž stanovila samostatné cílové hodnoty a pravidla pro odvětví v rámci obchodování s emisemi a jiná odvětví. Kromě toho byl do rámce pro rok 2030 začleněn i tzv. sektor LULUCF, tj. využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví, a to s požadavkem, aby tento sektor neprodukoval čisté emise, ale přispíval k cíli zvýšení propadů uhlíku v dlouhodobém horizontu. To odráží požadavky čl. 4 odst. 1 Pařížské dohody, jenž vyzývá k tomu, „aby bylo dosaženo rovnováhy mezi antropogenními emisemi ze zdrojů a snížením skleníkových plynů pomocí propadů v druhé polovině tohoto století“ ⁽²⁾.

2.6. V souladu s energetickými cíli EU do roku 2030 by se energetická účinnost měla oproti prognózám zvýšit o 32,5 % a podíl energie z obnovitelných zdrojů na celkové skladbě energie by měl činit 32 %, přičemž oba cíle představují společné cíle EU, nikoli cíle členských států ⁽³⁾.

2.7. Celkem 17 cílů udržitelného rozvoje, které vyhlásila OSN, zahrnuje různé aspekty celosvětových hospodářských, sociálních a environmentálních problémů. Ačkoli se žádný z cílů udržitelného rozvoje na biohospodářství konkrétně nezaměřuje, biohospodářství přesto s několika z těchto cílů souvisí.

3. Přírůstek biohospodářství ke klimatickým a energetickým cílům EU

3.1. Přechod k uhlíkové neutralitě je obrovskou výzvou a vyžaduje značné snížení emisí i zvýšení ukládání uhlíku. Udržitelné využívání přírodních zdrojů na základě biologických materiálů zde představuje klíčový prvek.

3.2. Biohospodářství přispívá ke zmírňování změny klimatu pomocí několika mechanismů: ukládáním CO₂ z ovzduší do biomasy prostřednictvím fotosyntézy, uchováváním uhlíku ve výrobcích z biologického materiálu a nahrazováním surovin a výrobků z fosilních materiálů surovinami a výrobky z materiálů biologických.

3.2.1. Účinná absorpce CO₂ vyžaduje udržitelný růst biomasy. Zásadními prvky při dosahování klimatických cílů jsou aktivní a udržitelné hospodaření v lesích a využívání dřeva (jak již bylo uvedeno ve stanoviscích NAT/655 ⁽⁴⁾ o důsledcích politiky v oblasti klimatu a energetiky a NAT/696 ⁽⁵⁾ o sdílení úsilí a odvětví LULUCF). Jeden m³ dřeva zachytí přibližně 1 000 kg CO₂. Vzhledem k tomu, že pouze narůstající biomasa má schopnost absorbovat CO₂, je zásadní nestanovovat limity na využití lesů, pokud míra těžby nepřekročí míru obnovy a tempo růstu lesů a budou používány postupy udržitelného lesního hospodaření.

3.2.2. Existuje mnoho druhů výrobků z biologického materiálu a jsou vyvíjeny výrobky nové. Tyto výrobky jsou schopny ukládat uhlík, a tím jej odebírají z atmosféry. Výrobky ze dřeva s dlouhou trvanlivostí, například budovy a vysoce kvalitní nábytek, představují neúčinnější způsob ukládání uhlíku. Dokud nejsou výrobky z biologického materiálu s kratší trvanlivostí recyklovány, také svůj obsah uhlíku neuvolní. Kromě toho lze výrobky z biologického materiálu na konci jejich životnosti využít jako zdroj bioenergie, a nahradit tak fosilní zdroje energie.

3.3. Bioenergie také přispívá k cíli EU v oblasti energetické účinnosti. Dobrými příklady jsou dálkové vytápění v komunitách a udržitelná průmyslová kombinovaná výroba tepla a elektřiny (KVET). Vzhledem k tomu, že budovy spotřebovávají významné množství energie, je vedle používaných zdrojů energie velmi důležitá energetická účinnost budov.

3.4. Rozhodující úlohu při plnění cílů udržitelného rozvoje má doprava. Vzhledem k různým požadavkům a charakteristikám jednotlivých druhů dopravy jsou tudíž zapotřebí nejrůznější druhy opatření, jež pomohou snížit emise skleníkových plynů (jak se uvádí v několika stanoviscích EHSV, např. v TEN/609 ⁽⁶⁾ o dekarbonizaci dopravy).

⁽¹⁾ Viz rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2030_cs.

⁽²⁾ Viz čl. 4 odst. 1 Pařížské dohody, v českém znění dostupné na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/parizska_dohoda/\\$FILE/OEOK-Cesky_preklad_dohody-20160419.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/parizska_dohoda/$FILE/OEOK-Cesky_preklad_dohody-20160419.pdf).

⁽³⁾ Viz Prohlášení Evropské komise z 19. června 2018, dostupné na http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-3997_en.htm.

⁽⁴⁾ Viz NAT/655 Důsledky politiky v oblasti klimatu a energetiky pro zemědělství a lesnictví (Úř. věst. C 291, 4.9.2015, s. 1).

⁽⁵⁾ Viz NAT/696 Sdílení úsilí do roku 2030 a využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) (Úř. věst. C 75, 10.3.2017, s. 103).

⁽⁶⁾ Viz TEN/609 Dekarbonizace dopravy (Úř. věst. C 173, 31.5.2017, s. 55).

3.4.1. Elektrifikace dopravy zřejmě vykazuje vzestupný trend. Aby měla elektřina pozitivní dopad na klima, musí být vyrobena ze zdrojů energie s nízkými emisemi skleníkových plynů, a to včetně biologických zdrojů energie.

3.4.2. Fosilní paliva v dopravě jsou zčásti nahrazována udržitelnými biopalivy. Navzdory narůstající elektrifikaci osobních automobilů jsou letecká a lodní doprava, stejně jako nákladní silniční doprava a terénní stroje, nadále do značné míry závislé na palivech. V tomto ohledu jsou slibná zejména moderní biopaliva.

3.5. Kromě výhod týkajících se klimatu je využívání bioenergie přínosné i pro dostupnost energie a bezpečnost jejích dodávek. Při správném řízení může tudíž bioenergie sehrát významnou úlohu při dosahování základních cílů, které stanoví evropská energetická politika.

4. Přínos biohospodářství k cílům udržitelného rozvoje

4.1. Cíle udržitelného rozvoje vybízejí k posouzení úlohy biohospodářství nejen z pohledu klimatu a energetiky, ale i z obecného hospodářského, sociálního a environmentálního hlediska, a zohledňují při tom i dlouhodobou globální perspektivu. V důsledku svého širokého záběru je biohospodářství provázáno s téměř všemi 17 cíli udržitelného rozvoje. Přispívá však zejména k těmto cílům udržitelného rozvoje: 1, 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14 a 15.

4.2. Biohospodářství je schopno vytvářet hospodářský růst a pracovní místa, a to nejen v městských oblastech, ale i ve venkovských regionech. Hraje proto významnou úlohu při dosahování cíle udržitelného rozvoje č. 1 (vymýcení chudoby).

4.3. Cíl udržitelného rozvoje č. 2 požaduje vymýcení hladu. Biomasa je omezeným zdrojem a existují vzájemné vazby mezi produkcí potravin, krmiv a vláken. Pro zabezpečení dostatečné produkce k různým účelům – přičemž prioritou je dostupnost potravin – a pro zajištění zdravých ekosystémů je nezbytný odpovědný přístup k udržitelnému biohospodářství. Cestou k dosažení těchto cílů jsou zásady účinného využívání zdrojů a oběhovosti, jakož i přechod ke stravě více založené na zelenině.

4.4. Udržitelné biohospodářství přispívá k plnění cíle udržitelného rozvoje č. 6 (čistá voda a kanalizace), a to např. zachováním zdravých lesních ekosystémů, jež jsou předpokladem čisté vody.

4.5. Cíl udržitelného rozvoje č. 7 (dostupná a čistá energie) je jádrem biohospodářství. Využívání vedlejších toků a toků odpadu zajišťuje čistou energii a snižuje závislost na fosilních zdrojích energie.

4.6. Celkově vzato má biohospodářství nepostradatelnou úlohu při posilování hospodářských a sociálních cílů. Hraje významnou roli při dosahování cíle udržitelného rozvoje č. 8 (důstojná práce a hospodářský růst). Kromě toho může biohospodářství EU pomoci podstatně snížit závislost na dovozu fosilních komodit a podpořit domácí přidanou hodnotu a místní hodnotové řetězce.

4.7. Cíl udržitelného rozvoje č. 9 požaduje významný nárůst podílu průmyslu na zaměstnanosti a HDP, jakož i nová zařízení pro průmyslová odvětví, která zajistí jejich udržitelnost, spolu s účinnějším využíváním zdrojů a větším využíváním čistých a environmentálně šetrných technologií a průmyslových procesů. Biohospodářství je se všemi uvedenými cíli úzce propojeno a udržitelné využívání biomasy může posílit vedoucí postavení EU v oblasti průmyslu. Má také velký potenciál pro podporu růstu malých a středních podniků a jejich začleňování do hodnotových řetězců.

4.8. Biohospodářství může hrát důležitou úlohu při dosahování cíle udržitelného rozvoje č. 11 (udržitelná města a obce). Koncepte z klimatického hlediska inteligentních měst ⁽⁷⁾ a kvalitního života v městských oblastech jde ruku v ruce s řešeními, která biohospodářství nabízí (např. dřevostavby nebo nízkoemisní doprava a dálkové vytápění).

4.9. Biohospodářství může přispět k cíli udržitelného rozvoje č. 12 (odpovědná spotřeba a výroba). Díky optimalizaci využití surovin, využívání ekodesignu a produkci výrobků, které mají dlouhou životnost a lze je recyklovat, hraje biohospodářství významnou úlohu při přechodu k oběhovému hospodářství. Za důležitý předpoklad informovaných a odpovědných vzorců spotřeby a podpory udržitelné výroby je však považováno zvyšování povědomí spotřebitelů.

⁽⁷⁾ <http://www.climatesmartcities.org/>.

4.10. Biohospodářství může významně přispět ke zmírňování globální změny klimatu, jak požaduje cíl udržitelného rozvoje č. 13 (klimatická opatření) a jak nastiňuje již kapitola 3. Vedle domácích opatření může EU dosáhnout i značného globálního dopadu, a to prostřednictvím vývozu výrobků z biologického materiálu, klimatických řešení a odbornosti.

4.11. V neposlední řadě má biohospodářství dopad na cíl udržitelného rozvoje č. 14 (život ve vodě) a cíl udržitelného rozvoje č. 15 (život na souši). Jádrem biohospodářství tudíž musí být odpovědné, účinné a udržitelné využívání přírodních zdrojů.

5. Základní předpoklady rozvoje biohospodářství

5.1. Biohospodářství přispívá k dosahování cílů v oblasti klimatu a energetiky a cílů udržitelného rozvoje mnoha způsoby, je však nutné, aby k tomu existovaly příznivé podmínky. Cíle udržitelného rozvoje na jedné straně podporují a rozšiřují podmínky potřebné k tomu, aby se biohospodářství mohlo rozvíjet, na druhé straně některé z těchto cílů kladou požadavky, jež musí biohospodářství dodržovat.

5.2. Strategie EU pro biohospodářství musí být přizpůsobena novým trhům, tak aby – v souladu s hospodářskou, environmentální a sociální udržitelností – zajišťovala co nejpríznivější podmínky evropskému biohospodářství, které se rychle vyvíjí a expanduje.

5.3. Tvůrci politik musí především prosazovat udržitelnou produkci a udržitelné využívání biomasy v EU a politika regionálního rozvoje EU by měla poskytovat dostatečnou podporu, aby byl zajištěn rozvoj venkovských podniků. Tvůrci politik musí rovněž zajistit stabilní, spolehlivý a soudržný rámec pro investice do biohospodářství prostřednictvím hodnotových řetězců.

5.4. Tvůrci politik by měli přijmout soudržný rámec pro technické a bezpečnostní předpisy a pro pravidla státní podpory, aby byly pro výrobky z biologického materiálu vytvořeny rovné podmínky. Veřejný sektor hraje významnou úlohu rovněž v otázce poptávky po výrobcích z biologického materiálu prostřednictvím zadávání veřejných zakázek. Podpoře poptávky na trhu a vzájemnému obohacování různých projektů by mohly napomoci také iniciativy jako např. „evropský týden biohospodářství“.

5.5. Klíčovým prvkem rozvoje progresivního biohospodářství, které by mohlo EU poskytnout konkurenční výhodu, jsou výzkum a inovace. Na tuto oblast je třeba pohlížet s ohledem na nezměrný potenciál, jež nabízejí nové druhy výrobků z biologických materiálů – od tradičních potravinářských a vláknitých výrobků až po nové druhy stavebních a obalových materiálů, textilií a biochemických látek a bioplastů. Totéž platí o potenciálu šlechtění rostlin a různých coby surovin pro výrobky z biologických materiálů (např. lignocelulóza, rostlinný olej, škrob, cukr, bílkoviny).

5.6. Mělo by pokračovat inovační úsilí prosazované strategií EU pro biohospodářství, a to včetně společného podniku pro průmysl založený na biotechnologiích⁽⁸⁾. Důležitou úlohu při prosazování využití znalostí na podporu růstu biohospodářství by mělo mít i Centrum znalostí o biohospodářství⁽⁹⁾. Rovněž je třeba zvyšovat atraktivitu iniciativ a programů v oblasti výzkumu a inovací pro podniky.

5.7. Vzdělávání, poradenské služby, přenos znalostí a odborná příprava jsou zásadní pro zajištění nezbytné informovanosti a dovedností pracovníků a podnikatelů, díky nimž by bylo možné zvýšit udržitelnost stávajících podniků a využít nové příležitosti v biohospodářství.

5.8. Současně musí být o biohospodářství a o své odpovědnosti dobře informováni občané, aby se mohli stát aktivními spotřebiteli a činit rozhodnutí směřující k udržitelné spotřebě. Při tom je třeba zohledňovat odlišnou míru ochoty lidí různých věkových kategorií k přizpůsobení se a ke změně. Za tímto účelem by měly být pořádány informační kampaně usilující o posílení důvěry spotřebitelů v biohospodářství a výrobky z biologického materiálu.

⁽⁸⁾ <https://www.bbi-europe.eu>.

⁽⁹⁾ <https://biobs.jrc.ec.europa.eu>.

5.9. Jedním ze základních předpokladů biohospodářství je přístup k surovinám. Podpora dostupnosti a využívání biomasy tudíž vyžaduje odpovídající podnikatelské prostředí pro zemědělství a lesnictví. Udržitelné obhospodařování lesů, suchozemských a mořských zdrojů, které požadují cíle udržitelného rozvoje č. 14 a 15, tvoří zásadní příspěvek k bezpečnosti dodávek surovin. V této souvislosti by měl být uznán a prosazován stávající legislativní i nelegislativní rámec pro udržitelné a obnovitelné suroviny v EU. Dostupnost biomasy pomáhá zajistit také narůstající využívání vedlejších toků a zbytkových materiálů jako surovin pro nová využití. V případě struktur malého rozsahu mohou mít důležitou úlohu družstva nebo organizace producentů.

5.10. Dalším předpokladem biohospodářství je řádná fyzická infrastruktura, což vyžaduje dostatečné finanční prostředky pro energetiku, dopravu a digitální infrastrukturu. Zásadní podmínkou přístupu k surovinám a distribuce produktů na trzích jsou účinné dopravní systémy.

5.11. Pokud jde o světové trhy, biohospodářství úzce souvisí s cílem udržitelného rozvoje č. 17, který spočívá v posílení globálního partnerství pro udržitelný rozvoj. Tento cíl vyzývá k podpoře všeobecného, standardizovaného, otevřeného, nediskriminačního a spravedlivého multilaterálního obchodního systému pod dohledem WTO. Ten je důležitý pro obchod se zemědělskými produkty i s výrobky průmyslového biohospodářství. Na podporu regionálního rozvoje by měla být posílena i spolupráce v rámci celých regionálních hodnotových řetězců.

5.12. Aby EU neutrálním způsobem podnítila rozvoj biohospodářství, měla by usilovat o globální systém stanovování cen emisí uhlíku, který by zapojil všechny tržní subjekty a zajistil pro ně rovné podmínky.

5.13. Mimořádně důležité pro posílení spolupráce mezi jednotlivými subjekty v rámci společnosti a pro zvýšení povědomí veřejnosti o udržitelném biohospodářství je zapojování občanské společnosti do iniciativ a rozhodovacích procesů v oblasti biohospodářství.

5.14. Přechod na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství představuje obrovskou výzvu a znamená hluboké strukturální změny týkající se souvisejících pracovních míst, je však důležité zajistit, aby tento přechod probíhal spravedlivě.

5.15. Udržitelné biohospodářství může uspět jedinečně tehdy, pokud si osvojí meziodvětvový přístup. Proto je zapotřebí soudržnost a koordinace jednotlivých politik a cílů EU, zejména pokud jde o oblast klimatu, životní prostředí, potraviny, zemědělství, lesnictví, průmysl, energetiku, oběhové hospodářství a výzkum a inovace. Za tím účelem by měla být zřízena skupina různých zúčastněných stran na vysoké úrovni pro oběhové biohospodářství, již by podpořil předseda Komise.

5.16. Pokrok při plnění cílů udržitelného rozvoje je měřen a sledován prostřednictvím 232 ukazatelů. Ty zahrnují ukazatele související s klimatem a energií, neexistují však žádné specifické ukazatele pro biohospodářství. Komise by tudíž měla vypracovat takové ukazatele, které budou nejvhodnější z hlediska získání realistické a informativní představy o rozvoji biohospodářství v EU.

V Bruselu dne 19. září 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER
